

9.9.2024

Asia/16

Päätettävä tässä kokouksessa

16

Kaupunginhallituksen päätöksen 11.5.2020, § 293 kumoaminen ja perittyjen varojen palauttaminen

HEL 2019-007864 T 00 01 06

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää kumota Euroopan komission päätöksen mukaista valtiontuen takaisinperintää koskevan päätöksensä 11.5.2020, § 293. Lisäksi kaupunginhallitus päättää palauttaa Koiviston Auto Helsinki Oy:lle 44 296 738,81 euroa, jotka yhtiöltä perittiin kaupunginhallituksen takaisinperintää koskevan päätöksen nojalla.

Samalla kaupunginhallitus päättää tarkastaa pöytäkirjan tämän asian osalta heti.

Esittelijän perustelut

Taustaa

Euroopan komissio antoi 28.6.2019 päätöksen C(2019) 3152 valtiontuesta SA.33846 – (2015/C) (ex 2014/NN) (ex 2011/CP), jonka Suomi on toteuttanut Helsingin Bussiliikenne Oy:lle. Päätöksen 1 artiklan mukaan valtiontuki, jonka määrä on 54 231 850 euroa, ja jonka Suomi on myöntänyt Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 108 artiklan 3 kohdan vastaisesti Helsingin Bussiliikenne Oy:n hyväksi komission päätöksessä yksilöityjen tukitoimenpiteiden 1, 2, 3 ja 4 mukaisesti, ei sovellu sisämarkkinoille.

Kaupunginhallitus päätti 11.5.2020, § 293 Euroopan komission päätöksen C(2019) 3152 velvoittamana ja eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetun lain nojalla periä takaisin kaupungin myöntämän tuen (SA.33846) yhteismäärältään 54 231 850 euroa sekä takaisinperittävistä tukimääristä perittävän koron ensisijaisesti silloiselta Helsingin kaupungin Linja-autotoiminta Oy:ltä ja toissijaisesti silloiselta Helsingin Bussiliikenne Oy:ltä.

Komission päätöksen 2 artiklan mukaisesti Suomen tuli periä 1 artiklassa tarkoitettu tuki takaisin tuensaajalta. Koska Helsingin kaupungin Linja-autotoiminta Oy:n ja Helsingin Bussiliikenne Oy:n välillä oli komission mukaan taloudellinen jatkuvuus, velvollisuus maksaa tuki takaisin laajennettiin koskemaan Helsingin Bussiliikenne Oy:tä.

Takaisinperittävästä tukimääristä perittiin korkoa asetuksen (EY) N:o 794/2004 V luvun ja asetuksen (EY) N:o 794/2004 muuttamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 271/2008 mukaisesti niiden tosiasialliseen takaisin maksamiseen saakka.

Tuki ja tukimääristä perittävä korko perittiin takaisin ensisijaisesti Helsingin kaupungin Linja-autotoiminta Oy:ltä. Siltä osin kuin tukea ja tukimääristä perittävää korkoa ei saatu perittyä Helsingin kaupungin Linja-autotoiminta Oy:ltä, ne perittiin takaisin Helsingin Bussiliikenne Oy:ltä.

Takaisinperinnän toteuttaminen

Takaisinperintävelan maksusta ensisijaisesti vastuussa ollut Helsingin kaupungin Linja-autotoiminta Oy maksoi kaupungille 16.7.2020 3 000 000 euroa ja 3.2.2022 14 941 211,67 euroa. Toissijaisesti vastuussa ollut Helsingin Bussiliikenne Oy maksoi 3.2.2022 koko jäljelle jääneen takaisinperintävelan, yhteensä 44 296 738,81 euroa. Näin ollen takaisinperintä päättyi täysimääräiseen suoritukseen 3.2.2022.

Komission päätöksen kumoaminen

Euroopan unionin tuomioistuin on 29.7.2024 antamallaan tuomiolla asiassa C-697/22 P kumonnut Euroopan unionin yleisen tuomioistuimen 14.9.2022 antaman tuomion (Helsingin Bussiliikenne v. komissio, T-603/19, EU:T:2022:555) ja Euroopan komission valtiontuesta antaman päätöksen (EU) 2020/1813 (tiedoksiannettu numerolla C(2019) 3152) asiassa SA.33846 (2015/C) (ex 2014/NN) (ex 2011/CP).

Komission päätöksen kumoamisen johdosta Koiviston Auto Helsinki Oy (ent. Helsingin Bussiliikenne Oy) on 13.8.2024 vaatinut kaupunkia palauttamaan sen 3.2.2022 maksaman määrän tuottokorkoineen sekä korkolain mukaisen viivästyskoron, mikäli maksua ei suoriteta 30 päivän kuluessa vaatimuksesta.

Kaupungin johtopäätökset komission päätöksen kumoamisen johdosta

Kaupungin takaisinperintäpäätös 11.5.2020, § 293 perustui komission takaisinperintäpäätökseen, joka velvoitti kaupunkia tukiviranomaisena voimassaolonsa ajan. Kuitenkin, koska komission päätös on nyt unionin tuomioistuimen tuomiolla kumottu, kaupungin takaisinperintäpäätökselle ei ole enää perustetta ja se on kumottava. Kaupungilla ei ole oikeudellista perustetta pitää Koiviston Auto Helsinki Oy:n maksamia varoja hallussaan enää sen jälkeen, kun komission päätös on kumottu ja kaupungin takaisinperintäpäätös kumotaan ja pannaan täytäntöön. Näin ollen Koiviston Auto Helsinki Oy:n maksamat 44 296 738,81 euroa on palautettava yhtiölle.

Yleisen siviilioikeudellisen oikeusperiaatteen ja vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan se, jolla on toisen omaisuutta perusteetta hallussaan, on lähtökohtaisesti velvollinen maksamaan sille korkolain 3 §:n 2 momentin tarkoittamaa tuottokorkoa. Kaupunki katsoo, että varat eivät ole olleet sen hallussa perusteettomasti, vaan varojen pitäminen kaupungin hallussa on johtunut kaupunkia velvoittaneesta komission päätöksestä. Näin ollen Koiviston Auto Helsinki Oy:lle palautettavalle määrälle ei tule maksettavaksi tuottokorkoa.

Kaupungin takaisinperintäpäätös kohdistui kahteen yhtiöön, joista Helsingin kaupungin Linja-autotoiminta Oy on takaisinperinnän täytäntöönpanon jälkeen lakannut. Yhtiö purkautui selvitysmenettelyn kautta 21.9.2022. Koska yhtiötä ei enää ole, sen maksamien varojen palauttaminen kumoamisen johdosta ei tule enemmälti arvioitavaksi.

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön 8 luvun 1 §:n 3 momentin mukaan kaupunginhallituksen tehtävänä on päättää asioista, joita ei ole säädetty tai määrätty muulle kaupungin toimielimelle, viranhaltijalle tai luottamushenkilölle.

Kaupunginhallitus on päätöksellään 11.5.2020, § 293 päättänyt kyseisen tuen takaisinperinnästä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Jukka-Pekka Ujula

Lisätiedot

Jenni Rope, kaupunginlakimies, puhelin: 09 310 36195
jenni.rope(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto

Otteet

Ote
Koiviston Auto Helsinki Oy

Otteen liitteet
Esitysteksti
Hallintovalitus, tavallinen tiedoksianto